

Imena in naš odnos do njih

Raziskovalna naloga

Eva Kučera Šmon, Lara Čalasan Dorn, Tinkara Godec

Mentorica: Helena Maher Resinovič

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, marec 2014

ZAHVALA

Za začetek bi se zahvalile vsem, ki so kakorkoli pomagali soustvarjati našo raziskovalno nalogo. Še posebej se zahvaljujemo vsem anketirancem, ki so si vzeli čas in pokazali voljo.

Prav posebna zahvala gre tudi doktor Silvu Torkarju z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, ki se je z veseljem odzval našemu intervjuju in nam s svojimi odgovori razjasnil marsikatero vprašanje.

Hvaležne pa smo tudi naši mentorici, Heleni Maher Resinovič, ki nas je vodila skozi celotno popotovanje ter nam vlivala voljo, ki smo jo potrebovale.

1. Povzetek

Ljudje poznamo imena že dolga tisočletja, pa vendar še vedno ostaja skrivnost kdaj, kako in na kateri stopnji razvoja so le-ta nastala. Nam pa že sam latinski pregovor 'Nomen est omen' ali po naše 'Ime je znamenje' pove, da smo že od nekdanj na imena pozorni in da ta zaznamujejo naša življenja. Že v svetem pismu so zapisali, da je ime bistvena sestavina osebnosti tistega, ki ga nosi, kajti kdor nima imena, ne obstaja.¹

Da je ime pomembno vemo torej že od nekdanj. V naši raziskovalni nalogi pa nas je zanimalo predvsem, kako posameznik sprejema svoje ime in kako njegovo ime sprejema okolica. Želele smo ugotoviti tudi, ali mladi sploh kdaj razmišljajo o imenu, ki ga imajo ali pa jim je zanj malo mar. Smo mnenja, da ime ni le neka oznaka, ki nas spremlja celo naše življenje, ampak je tudi del naše samopodobe.

Ugotovile smo, da so mladi sicer zadovoljni s svojim imenom, vendar pa mu ne posvečajo pretirane pozornosti. Z intervjujem, ki smo ga izvedle z imenoslovcem, gospodom Silvom Torkarjem, smo ugotovile tudi, da je pomembnost imen skozi zgodovino izrazito padla in da je nezanimanje za imena morda le še eden od problemov sodobne družbe.

Še vedno ostajamo zveste našim stališčem in ne odstopamo od mnenja, da je potrebno vsaj enkrat v življenju pomisliti, če nas naše ime res definira kot posameznika. Ne nazadnje je ime edino, ki bo z nami do konca življenja.

¹ Biblični leksikon, str 324

1. Summary

The human race has been using names for millenniums and yet the secret of when did they actually start appearing still remains. A very known Latin saying that goes ‘Nomen est omen’, or ‘Name is knowledge’, reveals that we have always paid special attention to our names and that they mark our lives in a special way. Even in the Bible, it has been written that a name is an essential ingredient of the personality of the one that carries it, for who hasn’t got a name does not exist.²

We’ve always known that name matters. But the main object of interest in our coursework was, how do an individual and the environment he lives in accept his name. We wanted to find out if the youth even think about their names. Or if maybe they do not care at all. We most certainly think that our name is not only a mark we get at birth, but is also a part of our self-esteem.

As you will be able to read in our paper, we’ve found out that the youth is content with their names, but they don’t really care about it. In an interview with a name expert, Mr. Silvo Torkar, we realized that the importance of our names has drastically decreased through the history and that maybe indifference towards the meaning of a name might just as well be one of the today’s society’s problems.

But we still stand our ground and won’t withdraw the fact that at least once in our life, we must reflect on our name and its meaning – does it define us as individuals? To think about it, our name is a thing that we get associated with through our whole life.

² Biblical lexicon, page 324

KAZALO

1. UVOD	8
1.1 Predstavitev ideje raziskovalne naloge	8
1.2 Namen in cilj raziskovalne naloge.....	8
1.3 Hipoteze	9
1.4 Metodologija dela	9
2. TEORETIČNI DEL	10
2.1 Kaj je ime?.....	10
2.2 Sprememba imena	11
2.3 Pogostost imen.....	12
2.3.1 Najpogostejša imena	12
2.3.2 Redkejša imena	15
2.4 Razvoj osebnosti.....	15
2.4.1 Obdobje adolescence ali mladostništva	16
3. INTERVJU	17
3.1 Povzetek intervjuja	19
4. ANKETNI VPRAŠALNIK	20
4.1 Analiza anket za dijake različnih starosti	20
4.2 Komentar anket za dijake različnih starosti	28
4.3 Analiza skupnih rezultatov	30
4.4 Komentar skupnih rezultatov.....	34
5. ZAKLJUČEK	36
5.1 Ovrednotenje zastavljenih hipotez.....	36
6. VIRI IN LITERATURA	38

KAZALO PRILOG IN SLIK

Priloga 1: Anketa za dijake	40
Slika 1: Tabela najpogostejših imen po spolu	12
Slika 2: Najpogostejša imena za leto 2011	13
Slika 3: Oblak najpogostejših imen za leto 2011	13
Slika 4: Pogostost imena Lara	14
Slika 5: Pogostost imena Tinkara	14

Slika 6: Pogostost imena Eva	14
------------------------------------	----

KAZALO GRAFOV IN TABEL

Graf 1.....	20
Graf 2.....	20
Graf 3.....	21
Graf 4.....	21
Graf 5.....	22
Graf 6.....	22
Graf 7.....	23
Graf 8.....	23
Graf 9:	24
Graf 10.....	24
Graf 11.....	25
Graf 12:	25
Graf 13.....	26
Graf 14.....	26
Graf 15.....	27
Graf 16.....	27
Graf 17:	30
Graf 18:	30
Graf 19.....	31
Graf 20.....	31
Graf 21:	32
Graf 22.....	32
Graf 23.....	33
Graf 24:	33
Tabela 1	20
Tabela 2	20
Tabela 3	21
Tabela 4.....	21
Tabela 5	22
Tabela 6.....	22
Tabela 7	23
Tabela 8	23
Tabela 9.....	24
Tabela 10.....	24
Tabela 11	25
Tabela 12.....	25
Tabela 13.....	26
Tabela 14:.....	26

Tabela 15	27
Tabela 16:	27
Tabela 17	30
Tabela 18	30
Tabela 19	31
Tabela 20:	31
Tabela 21	32
Tabela 22:	32
Tabela 23	33
Tabela 24	33

1. Uvod

1.1 Predstavitev ideje raziskovalne naloge

Ime je beseda, ki se uporablja za določevanje posameznega človeka, torej za razlikovanje posameznika od drugih ljudi. Ime torej simbolizira identiteto subjekta. Spremlja nas vse od zibelke do groba, zaznamuje pa nas tudi po smrti. Zato si upamo trditi, da je ime zelo pomemben del našega življenja.

Kaj je ime se je vprašal že pisatelj Lojze Adamič. V svoji knjigi zapiše, da je ime beseda, ki sama po sebi nima nikakršnega pomena. Za lastnika pa je važno iz razlogov, ki so po večini popolnoma osebni in jih ni zmeraj moč pojasniti z besedami.³

Nas je zanimal ravno ta osebni odnos posameznika do njegovega imena. Želele smo izvedeti, kako posameznik sprejema svoje ime in v kolikšni meri se poistoveti z njim. Seveda pa smo nekaj pozornosti posvetile tudi tistim, ki z imenom niso zadovoljni in skušale poiskati razloge za njihovo nezadovoljstvo.

Naj dodamo, da celotna raziskovalna naloga temelji na mladih, saj nas je najbolj zanimal odnos mladostnikov do njihovih imen.

In ravno zaradi tega smo nekaj strani naše raziskovalne naloge posvetile adolescenci, samopodobi in sprejemanju samega sebe.

Zanimalo nas je tudi, s kakšnim imenom se mladi predstavljajo na socialnih omrežjih.

1.2 Namen in cilj raziskovalne naloge

Namen naše raziskovalne je več kot jasen: želele smo ugotoviti, ali mladi danes sploh razmišljajo o svojem imenu, ali pa ga le nevedno nosijo.

Imenom smo želele posvetiti malce drugačno pozornost. Ni nas zanimal njihov izvor, pomen, numerološki seštevek črk.. Me smo želele korak dlje.

Tudi cilje smo si zastavile dokaj jasne in dosegljive. Poleg lastnega sprejemanja imen mladih nas je zanimalo tudi, v kolikšni meri ime vpliva na naše vključevanje v družbo.

Upamo in želimo, da smo s to raziskovalno nalogo dale misliti vsaj peščici mladih, ki prej o svojem imenu niso razmišljali..

³ file:///C:/Users/Uporabnik/Downloads/URN-NBN-SI-doc-3JSW1BSA.pdf

1.3 Hipoteze

V raziskovalni nalogi smo si zadale naslednje hipoteze, ki smo jih na podlagi rezultatov kasneje tudi potrdile ali ovrgle:

1. Vsaj polovica mladih skoraj nikoli ne razmišlja o svojem imenu.
2. Mladostniki so s svojim imenom zadovoljni.
3. Ime je bolj pomembno dekletom.
4. Ime vpliva na vključevanje v družbo.
5. Mladi na socialnih omrežjih uporabljajo pravo ime.
6. O spremembi imena razmišljajo predvsem mlajši.

1.4 Metodologija dela

V raziskavo smo najprej vzele vse knjige o imenih in skušale najti podatke, ki se vsaj malo približajo naši temi. Ker smo raziskovale predvsem odnos mladih do imen, nam je velikokrat prav prišla tudi literatura iz psihologije, v kateri smo iskale predvsem podatke za obdobje mladostništva. Peščica zanimivih reči se je znašla tudi na spletu, vseeno pa smo morale zaradi skoposti podatkov, stvari vzeti v svoje roke. Izvedle smo intervju z gospodom Silvom Torkarjem, ki nam je s svojim znanjem močno olajšal naše delo. Prav tako pa smo anketirale dijake prvih in četrtih letnikov.

"Začetek modrosti je poimenovati stvari po njihovih pravih imenih." (Kitajski pregovor)

2. Teoretični del

2.1 Kaj je ime?

Osebno ime ali antroponim je beseda ali več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje oz. določevanje posameznega človeka (osebe). Osebno ime je lastno ime človeka.⁴

Ime je beseda, več besed, ki se uporablja za razlikovanje, ločevanje posameznega človeka in velja za naše uradno ime, ki nas ločuje od vrste oseb z enakim priimkom.⁵

Za definicijo imena smo se obrnile tudi na Slovar Slovenskega knjižnega jezika, kjer je zapisano naslednje:

imé -na s (ê) 1. *beseda, več besed, ki se uporabljajo za razlikovanje, določevanje posameznega človeka*⁶

V drugem členu zakona o osebnem imenu je med drugimi zapisano, da je ime pravica državljana in služi za razločevanje ter identifikacijo fizičnih oseb. Državljan je osebno ime dolžan uporabljati. Osebno ime državljanu zagotavlja identiteto, varstvo njegove osebnosti in dostojanstva. Pravica do svobodne izbire osebnega imena se sme omejiti le, če je to nujno za zavarovanje javne varnosti, morale ali pravic in svoboščin drugih ljudi. Osebno ime je sestavljeno iz imen in priimka.⁷ Nas pa so zanimala samo imena.

Imena v splošnem delimo na obča imena (angl. common names), ki zaznamujejo vrste stvari in pojavov, in lastna imena (angl. proper names), ki zaznamujejo točno določene stvari in pojave in so njihovi identifikatorji.⁸ Jezikoslovna veda, ki se ukvarja z raziskovanjem lastnih imen glede na njihov nastanek, tvorbo, obliko, glasovno podobo in razširjenost, se imenuje imenoslovje ali onomastika, ki pa se deli na vedo o osebnih imenih (antroponomastika) in vedo o zemljepisnih imenih (troponomastika).⁹ Naša raziskovalna naloga se torej ukvarja z antroponomastiko oziroma z osebnimi imeni ali antroponimi.

Na voljo pa nam niso ravno vsa imena. Pravica do svobodne izbire osebnega imena se lahko omeji, če je to nujno za zavarovanje javne varnosti, morale ali pravic in svoboščin. Sicer v Zakonu o osebnem imenu ni točno določeno, katera imena niso dovoljena, vseeno pa je potrebno razumeti, da otroka ne moremo poimenovati z imenom, ki bi bilo moralno sporno. Prav tako se tudi posameznik, ki se odloči za spremembo imena, ne bi mogel preimenovati v npr. Adolfa Hitlerja.¹⁰

⁴Definicija osebnega imena, http://sl.wikipedia.org/wiki/Osebno_ime

⁵Keber, Janez. 2004. *Leksikon imen*, str. 159

⁶http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=ime&hs=1

⁷<https://zakonodaja.com/zakon/zoi-1/2-clen-pojem-osebnega-imena>

⁸<http://rodoslovje.si/index.php/sl/domov/16-drevesa/137-osebna-imena-in-njihovi-dodatki-v-luci-slovenskega-pravopisa-in-zakonodaje>

⁹Javronik, Marjan. (ured.)1987. *Zvezek 4*, str. 116

¹⁰<http://www.rtvsllo.si/slovenija/sprememba-imena-ne-morete-se-preimenovati-v-kar-koli/230231>

2.2 Sprememba imena

10. člen zakona o osebnem imenu pravi, da se že določeno osebno ime lahko spremeni mladoletnim in polnoletnim državljanom.¹¹

"Postopek za spremembo osebnega imena se začne s prošnjo pri upravni enoti. Po prejemu vloge se začne postopek preverjanja podatkov pri ministrstvu za pravosodje, ki vodi kazensko evidenco; pri pristojnem okrajnem sodišču, ali zoper prosilca teče kazenski postopek, ter preverjanje podatkov po rojstni matični knjigi ali matičnem registru,"¹² je za spletno stran zurnal24.si povedal Bojan Arh, vodja sektorja za upravne notranje zadeve.

Vlogo za spremembo imena lahko torej vložijo vsaki polnoletni državljan, vlogo za mladoletno osebo pa vložijo starši oziroma skrbnik mladoletnega otroka s soglasjem centra za socialno delo.¹³ Če je otrok že dopolnil devet let, mora tudi sam podati izjavo, da se strinja s spremembo osebnega imena. Sicer pa lahko osebno ime spremeni vsakdo. Spremembo osebnega imena zakon prepoveduje le osebi, ki je bila obsojena za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in sicer dokler trajajo pravne posledice obsodbe

Razlogi za spremembo imena v zadnjem času najpogosteje temeljijo na numerološki podlagi. Veliko ljudi se odloči za spremembo ravno zaradi numerološke analize, seštevka črk, številčk... S takšno spremembo naj bi pospešili naš osebnostni razvoj in kariero. Za spremembo imena se velikokrat odločijo tudi ljudje, s katerim se lažje predstavljajo javnosti (ponavadi umetniki ali politiki.)

Poudariti moramo, da govorimo le o spremembi imena kot takšnega. Spremeni se seveda lahko tudi priimek, vendar pa to področje ni namen naše raziskovalne naloge.

V obdobju od 1. 1. 2011 do 1. 1. 2012 je osebno ime spremenilo 9.262 oseb. Na prošnjo je v navedenem obdobju spremenilo osebno ime 2.115 oseb, od tega 457 oseb samo ime, 1.437 oseb priimek in 221 oseb celotno osebno ime (tako ime kot priimek).¹⁴

Vsem pa se sprememba imena ne zdi ravno primerna in imajo do tega razne predsodke. "Zakaj sprememba imena škodljivo vpliva, ne morem natančno reči, toda v zadnjih treh letih sem spet in spet naletel na to dejstvo pri svojih raziskovanjih. Neotipljivo je, daljno, primitivno, izpod ravni, kjer vlada pamet..." Zapiše v svoji knjigi Lojze Adamič. Pravi tudi, da je ime važno le primitivnemu človeku.¹⁵

Tokrat se z gospodom Adamičem ne strinjamo, saj smo mnenja, da je sprememba imena stvar lastne presoje. Bodisi ker nam ime pač ni všeč ali pa si želimo nekega novega začetka. Tako kot je naša pravica samo ime, je pravica tudi to ime spremeniti.

¹¹ Sprememba osebnega imena,

http://www2.gov.si/zak/Zak_vel.nsf/0/c12563a400338836c1257109002e6dda?OpenDocument

¹² <http://www.zurnal24.si/46-evrov-za-novo-ime-clanek-48492>

¹³ Sprememba imena in priimka na podlagi prošnje,

http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/maticni_register/sprememba_imena/

¹⁴ http://www.vlada.si/medijsko_sredisce/sporocila_za_javnost/sporocilo_za_javnost/article/pojasnilo_v_zvezi_s_spremembo_osebnega_imena_21800/

¹⁵ <http://www.revijasrp.si/knrevsrp/revsrp55/mirpu55/kakov55.htm>

"Nekateri se osebnega imena oklepajo celo za ceno svojega obstoja in osebne sreče, mnogi ki so ime spremenili se čez leta in leta, gnani od čedalje hujše notranje nezadovoljnosti, vrnejo k staremu imenu; mnogi tega ne store, toda nekaj v njih je razdejavno in razkrojeno, kakor bi se bili z imenom odrekli tudi svojemu najglobljemu jazu."¹⁶ Tako Mira Puc v članku iz revije Novi svet razlaga Adamičevo knjigo.

Spremeniti ali ne spremeniti ime, to je zdaj vprašanje. Se pa moramo ob odločitvi za spremembo ozreti tudi na dejstvo, da bo ime z nami vsak dan našega življenja in da nas bo označevalo še po naši smrti. Vsekakor smo mnenja, da velja dobro razmisliti, če nas ime, ki smo ga dobili ob rojstvu, res tako zelo moti.

2.3 Pogostost imen

2.3.1 Najpogostejša imena

Za najpogostejšimi imeni v Sloveniji smo pobrskale po Statističnem uradu Republike Slovenije in ugotovile, da je glede na spol v Sloveniji najpogostejše moško ime Franc (28.230), najpogostejše žensko ime pa Marija(65.881).

	Moški		Ženske	
	ime	število	ime	število
1.	Franc	28.230	Marija	65.881
2.	Janez	23.690	Ana	28.115
3.	Anton	20.367	Maja	13.232
4.	Ivan	20.156	Irena	12.535
5.	Jožef	18.793	Mojca	11.463
6.	Andrej	17.352	Mateja	10.517
7.	Marko	17.299	Nataša	10.206
8.	Jože	15.335	Jožefa	10.081
9.	Marjan	13.083	Nina	9.927
10.	Peter	12.840	Barbara	9.642

Prebivalstvo, Slovenija, 1. 1. 2012.
Vir: SURS

17

Slika 1: Tabela najpogostejših imen po spolu

¹⁶ <http://www.revijasrp.si/knrevsrp/revsrp55/mirpu55/kakov55.htm>

¹⁷ Tabela najpogostejših imen po spolu, http://www.stat.si/imena_top_imena_spol.asp

Zanimala so nas tudi najpogostejša imena zadnjega časa, zato smo pregledale tudi deset najpogostejših imen novorojenčkov za leto 2011. Na prvem mestu pri moških imenih se je tokrat znašel Luka (339), pri imenih ženskega spola pa ime Eva (325).

po pogostnosti	ime	število	po pogostnosti	ime	število
1	Luka	339	1	Eva	325
2	Nik	272	2	Sara	276
3	Žan	248	3	Lara	236
4	Jan	242	4	Nika	232
5	Žiga	224	5	Ana	229
6	Mark	199	6	Ema	216
7	Nejc	196	7	Zala	216
8	Matic	192	8	Lana	211
9	Anže	189	9	Neža	207
10	Filip	187	10	Julija	196

18

Slika 2: najpogostejša imena za leto 2011

Slika 3: oblak najpogostejših imen za leto 2011

19

Seveda so nas zanimala tudi naša imena, zato smo o pogostosti naših imen Lara, Tinkara in Eva prav tako poizvedele na spletni strani Statističnega urada.

Ime Lara se po pogostosti uvršča na 64. mesto. V Sloveniji to ime nosi 4.142 žensk, kar predstavlja 0,4% vseh žensk.²⁰

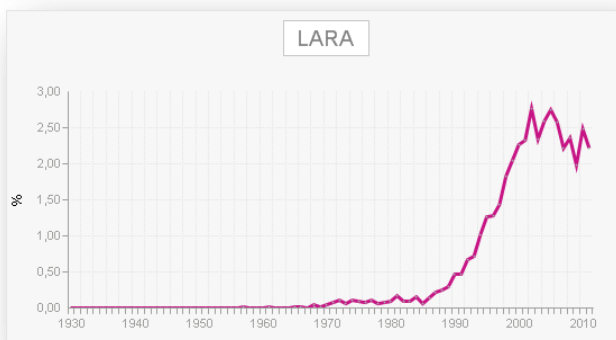
¹⁸ Tabela najpogostejših imen za leto 2011, <http://www.stat.si/imena.asp>

¹⁹ Oblak najpogostejših imen otrok, rojenih v letu 2011, <http://www.stat.si/imena.asp>

²⁰ http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=lara&priimek=&spol=Z

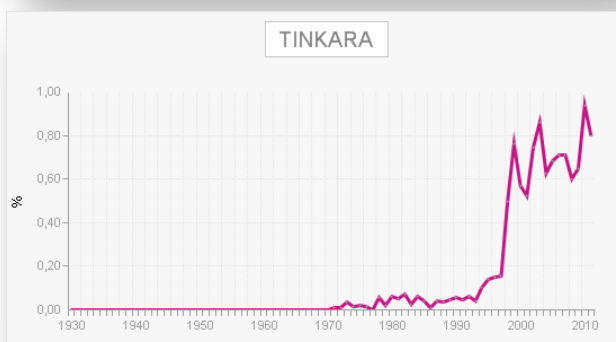
Ime Tinkara se znajde šele na 180. mestu, saj to ime nosi 1.084 žensk, kar predstavlja le 0,1% vseh žensk.²¹

Ime Eva se po pogostosti uvršča na 30. Mesto, kar pomeni, da je v Sloveniji kar 7.249 žensk s tem imenom oziroma 0,7% vseh žensk.²²

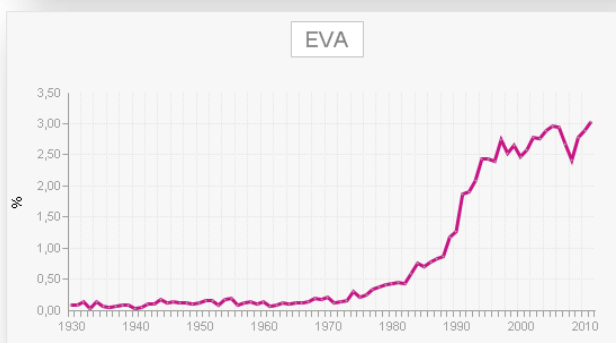
Slika 4: Pogostost imena Lara

23

Slika 5: Pogostost imena Tinkara

24

25

Slika 6: pogostost imena Eva

²¹ http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=Tinkara&priimek=&spol=Z

²² http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=eva&priimek=&spol=Z

²³ Graf pogostosti imena Lara po obdobjih,
http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=lara&priimek=&spol=Z

²⁴ Graf pogostosti imena Tinkara po obdobjih,
http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=Tinkara&priimek=&spol=Z

²⁵ Graf pogostosti imena Eva po obdobjih,
http://www.stat.si/imena_baza_imena.asp?ime=eva&priimek=&spol=Z

V Sloveniji poznamo kar 42.104 različnih imen, in sicer 22.637 ženskih in 19.467 moških. Če izvzamemo dvojna imena (bilo jih je 12.161 ženskih in 10.297 moških) so imeli slovenski državljani več kot pol manj različnih uradno zapisanih imen - 19.646.²⁶

2.3.2 Redkejša imena

Nekaj pozornosti smo namenile tudi imenom, ki v Sloveniji niso ravno najbolj pogosta, saj vemo, da se zadnje čase veliko staršev odloči za tuja imena, ki bi njihove otroke naredila posebne. Starši želijo biti izvirni ali pa jim je ime preprosto všeč.

Na statističnem uradu je bilo iskanje takšnih imen težje, saj so le-ta razvrščena po abecednem redu in ne po njihovi pogostosti. Vseeno smo poiskale nekaj imen, ki so se nam zdela najbolj zanimiva in posebna. Našo pozornost je pritegnilo moško ime Donat, ki se v bazi imen pojavi le osemkrat. Prav tako zanimivo in mogoče celo malce nenavadno se nam je zdelo moško ime Avdula, ki se v bazi pojavi le šestkrat. Osemkrat se pojavi tudi moško ime Burhan, desetkrat pa moško ime Cane. Da pa ljudje svoje potomce poimenujejo res na vse možne načine, pa smo potrdile z odkritjem moškega imena Feta, ki se v bazi imen pojavi petkrat. Ženska imena, ki so pritegnila našo pozornost, so Azime, Brunislava, Draga Marija, Dafinka in Fulvia...

Nenavadnih imen je res zelo veliko, kar pa je tudi dokaz, da starši prisegajo na nova, modna imena, kot pa imena, ki smo jih poznali nekoč.

2.4 Razvoj osebnosti

Ljudje se razvijamo, rastemo in spreminjamo celo življenje. In področje, ki je v psihologiji namenjeno ravno človekovemu razvoju, se imenuje razvojna psihologija. In ker menimo, da je sprejemanje lastnega imena prav tako del sprejemanja in spoznavanja samega sebe, smo v ta namen raziskale tudi psihološke vode.

Zanimalo nas je predvsem obdobje adolescence oziroma mladostništva. Seveda pa je potrebno za razumevanje slednjega vedeti tudi nekaj o osebnosti nasploh. In ker je psihologija predmet, s katerim bomo prišle v stik šele naslednje leto, smo morale osebnost raziskati počasi, korak za korakom.

Najprej smo se lotile same besede *osebnost* in ugotovile, da izraz izhaja iz grške besede *persona*, ki po naše pomeni maska. V psihologiji razumemo osebnost kot celostni vzorec relativno trajnih značilnosti, po katerih se posamezniki razlikujejo med seboj.²⁷

Sam razvoj osebnosti lahko razdelimo na nekaj temeljnih obdobji: predrojstveno ali prenatalno, otroštvo, mladostništvo ali adolescenca in odraslost. V vsakem posameznem obdobju se človek razvija na telesnem, kognitivnem, čustvenem in socialnem področju, vsa pa so med seboj tesno povezana.²⁸ Kot že omenjeno, je nas zanimalo le obdobje mladostništva.

²⁶ Lenarčič, Simon. 2012. *Vse o imenih v Sloveniji*, str 883

²⁷ <http://www.psihoterapija-ordinacija.si/sl/osebnost-in-odnosi/kaj-je-osebnost.html>

²⁸ Kompore A., Stražišar M., Dogša I., Vec T., Curk J. 2008. *Uvod v psihologijo*, str. 145

2.4.1 Obdobje adolescence ali mladostništva

Adolescenca je razvojno obdobje, ko posameznik razvija svojo miselnost in sam opredeljuje svoj položaj v svetu.²⁹ Sama beseda izhaja iz latinske besede *adolescencia*, kar po naše pomeni mladost ter mlada leta. Začne se s spolnim dozorevanjem ali puberteto.

Ena izmed najpomembnejših razvojnih nalog adolescence je razvoj identitete oz. iskanje odgovorov na vprašanja kdo smo, kam gremo, kakšni so naši cilji... Za oblikovanje identitete je nujno potrebno preizkušanje različnih vlog, pri čemer mnogi mladostniki nihajo iz ene skrajnosti v drugo. V tem obdobju prihaja tudi do vse večjega uporništva. Mladi želimo posnemati naše idole in vzornike, zato tudi prevzemamo določene značilnosti njihovega videza in vedenja. Želimo si utirati svoje poti, na katerih bomo samostojni in povsem neodvisni in ravno zato so konflikti s starši skoraj neizbežni.³⁰

Eden izmed pomembnejših dejavnikov obdobja mladostništva pa je tudi odnos s sovrstniki. Želimo si biti sprejeti, saj se ob sprejemanju počutimo varno. Sebe in svojo osebnost razvijamo z metapercepcijo pomembnih drugih (služijo nam kot ogledalo, jaz v očeh drugih).

In če je glavno vprašanje mladostništva ravno *Kdo sem?*, bi lahko bil odgovor na to vprašanje že naše ime. Jaz sem tisto, na kar ljudje pomislijo, ko slišijo moje ime. Pod tem imenom se nas bodo ljudje zapomnili, s tem imenom nas bodo prepoznali. S tem imenom se predstavimo svetu.

²⁹ <http://www.e-tom.si teme/mladostnistvo/o-mladostnistvu>

³⁰ Kompore A., Stražišar M., Dogša I., Vec T., Curk J. 2008. *Uvod v psihologijo*, str. 148

3. Intervju

Pregledale smo vso literaturo o imenih in se posvetile tudi psihologiji, pa se še vedno nismo dokopale do končnih odgovorov. Še vedno nismo dobile potrditve ali je ime res pomemben del mladostnikovega življenja ali pa je to le ena od naših zgrešenih teorij.

Čas je bil, da intervjujamo nekoga, ki so mu imena dovolj blizu, da bi znal odgovoriti na vprašanja, ki so nas mučila. Obrnile smo se na doktorja Silva Torkarja, ki se posveča raziskovanju slovenskih osebnih in zemljepisnih imen. Gospod Silvo je že od leta 1990 zaposlen na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša.

Intervju smo izvedle po elektronski pošti, in sicer dne 11. marca 2014.

Sledi dobesedni prepis:

Pozdravljeni!

Smo Eva, Lara in Tinkara dijakinje drugega letnika Gimnazije Celje - Center in delamo raziskovalno nalogo z naslovom Imena in naš odnos do njih. Zanima nas, če bi nam bili pripravljeni odgovoriti na nekaj kratkih vprašanj, ki se nahajajo v prilogi. Upamo, da se boste na našo prošnjo odzvali in se Vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Lep dan še naprej!

Njegov prijazen odgovor smo dobile še isti dan. Sledi dobesedni prepis:

Pozdravljene, Eva, Lara in Tinkara!

Rad sem ustregel Vaši prošnji in skušal po svojih močeh odgovoriti na postavljena vprašanja.

Želim Vam uspešno izpeljavo raziskovalne naloge in odlične uspehe pri nadaljnjem šolanju!

Silvo Torkar

Odgovoril nam je na deset sledečih vprašanj, ki zajemajo temo celotne raziskovalne naloge.

1. Zakaj je ime pomembno?

Človek se v prvi vrsti identificira s svojim rojstnim imenom in ne toliko s priimkom, ker ga v krogu družine nosi samo on. Za marsikoga njegovo rojstno ime ne predstavlja posebne vrednote, so se pač navadili na ime, ki so jim ga dali starši. Za nekatere pa je rojstno ime v konkretni obliki moteče, ker jih okolica zaradi imena nasploh ali le zaradi njegove različice povezuje s čim ne prestižnim. Rojstno ime je do neke mere še vedno tudi izraz nacionalne identitete, čeprav se je prva velika sprememba – vsaj za Slovence – zgodila že v srednjem veku, ko so bila domača slovanska imena izrinjena na račun svetniških imen, ta pa so po izvoru pretežno hebrejska, grška, latinska in germanska.

2. Se vam zdi, da ime vpliva na vključevanje v družbo?

Še pred sto leti so nezakonske otroke na Slovenskem poimenovali Eva, Suzana, David in jih s tem zaznamovali. Danes o tem večina nima pojma. V družbah, kjer obstajajo mednacionalne napetosti, je rojstno ime že lahko razlog za odklanjanje. Iz tega razloga npr. koroški Slovenci svojim otrokom neradi dajejo izrazito slovenska imena, za razliko od tržaških in goriških Slovencev, kjer se domačim imenom toliko ne izogibajo.

3. Je pomembno, da smo z imenom zadovoljni?

Načelno da, čeprav si lahko izmislimo tisoč razlogov, zakaj z imenom nismo zadovoljni. Najboljše zdravilo proti nezadovoljstvu je – če nas ta vprašanja begajo – da se razgledamo po strokovni literaturi, ki nam bo širila obzorja.

4. Mislite, da mladi sploh kdaj razmišljamo o svojem imenu? Zakaj?

Mislím, da mladi danes več razmišljate o svojem imenu, ker je zaradi naše zelo liberalne zakonodaje in skoraj popolne sproščenosti glede možnosti dajanja in spreminjanja imen to postala tema tako za spraševanje kot za iskanje novih bolj ali manj domiselnih rešitev.

5. Je izvor našega imena pomemben? Zakaj?

Izvor imena je bil zelo pomemben v tistih predsvetniških časih, ko so starši poimenovali otroke glede na to, kaj so mu v življenju najbolj želeli: obstoja, obilja, slave, zmag, časti, družine, vere, miru, dobrote. Imena so bila tudi varovalna – varovala naj bi otroke pred zlimi silami, od tod imena (danes priimki) Medved, Volk, Zver idr. V krščanstvu ni bila pomembna etimologija imena, pač pa svetniško dejanje posameznega svetnika. Danes so te vsebine zabrisane in sta zvočnost in modnost pomembnejši okoliščini pri dajanju imen, določeno vlogo pa igra tudi tradicija (ded Jožef, oče Jožef, sin Jožef, vnuk Jožef).

6. Kaj menite o spremembi imena, ki temelji zgolj na numerološkem prepričanju?

Osebno nisem naklonjen takšnim spremembam, ker sicer odklanjam numerologijo in ker te spremembe samo po nepotrebnem zamegljujejo ime (Ljuba Jenček > Lioba Jenče).

7. Kaj so po vašem mnenju najpogostejši razlogi za spremembo imena?

Domnevam, da gre za željo, nositi ime, ki bi ga okolica bolj naklonjeno sprejemala – da ne bi nosilec preveč izstopal z neprestožnim imenom. Na drugem mestu so morda numerološki razlogi, na tretjem pa morda tudi navadno izživljanje.

8. Bi spremembo imena priporočali/odsvetovali?

Odsvetoval – razen v posebnih primerih, kadar gre za morebitne psihične travme, povezane z dogodki, na katere nosilec imena ni mogel vplivati.

9. Bi komentirali besede gospoda Lojzeta Adamiča, ki je v svoji knjigi zapisal naslednje: "Zakaj sprememba imena škodljivo vpliva, ne morem natančno reči, toda v zadnjih treh letih sem spet in spet naletel na to dejstvo pri svojih raziskovanjih. Neotipljivo je, daljno, primitivno, izpod ravni, kjer vlada pamet..."

Očitno gre za pojav, ki se je razširil opazno nad dolgoletno povprečje in odraža neke vrste zbeganost, splošno nezadovoljstvo z obstoječim stanjem, krizo identitete. Ježek pravi: Saj človek skočil bi iz kože - pa ne more, za ta postopek fiziološke ni opore.

10. Kaj menite o sodobnih imenih, ki se dandanes vse pogosteje pojavljajo pri novorojenčkih? Zakaj se starši odločajo za sodobnejša imena?

Po eni strani gre za upor proti tradiciji in za iskanje nečesa novega, enkratnega, po drugi strani pa za modni trend kratkosti in zvočnosti imen, ki pa se bo nekega dne izživel in se umaknil nekemu novemu trendu, ki ga danes še ne prepoznavamo.

3.1 Povzetek intervjuja

Dobile smo kar nekaj oprijemljivih odgovorov, ki so nam dokazali, da naše razmišljanje očitno res ni tako zelo napačno. Gospod Silvo Torkar nam je, poleg njegovega znanja o imenih, poskušal prikazati tudi sam pomen imena skozi zgodovino. Iz njegovih odgovorov je moč sklepati, da so včasih imenom dajali večji poudarek. Presenetil nas je tudi odgovor na vprašanje " Mislite, da mladi sploh kdaj razmišljamo o svojem imenu? Zakaj? " Pričakovale smo namreč, da se bo strinjal z našo hipotezo in tako kot me menil, da mladi svojim imenom ne dajemo prevelikega poudarka.

Tudi pomembnost izvora imena nam je razložil na dolgo in široko, in zopet smo se strinjale, da so včasih imenom res posvečali več pozornosti. Njegovi odgovori povezani s spremembo imena so nekako potrdili naše mišljenje, prav tako pa smo pričakovale, da imenoslovec ne bo ravno zagovornik numerologije. Potrdil je tudi naše razmišljanje, da se za spremembo odločajo ljudje s krizo identitete, in se z imenom ne poistovetijo. Gospod Torkar to poimenuje kar "zbeganost". In če na grobo povzamemo, nam je gospod Silvo Torkar s svojimi odgovori dokazal, da so imena vsekakor pomembna, je pa njihova pomembnost skozi zgodovino vse bolj vpadala. Današnja sodobna imena nam dokazujejo, da imena postajajo zgolj nek nov "modni trend", kot pa nekaj, kar bi imelo dejanski pomen in tradicijo.

4. Anketni vprašalnik

4.1 Analiza anket za dijake različne starosti

Poleg teoretičnega dela in intervjuja smo želele odgovore dobiti tudi iz prve roke. S tem namenom smo sestavile anketni vprašalnik in ga razdelile v štiri razrede, dva prva ter dva četrta letnika. Vzorec, ki smo ga preiskovale sestavlja 100 dijakov, od tega pa je bilo le 93 anket veljavnih.

Graf 1: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom, 1. letnik

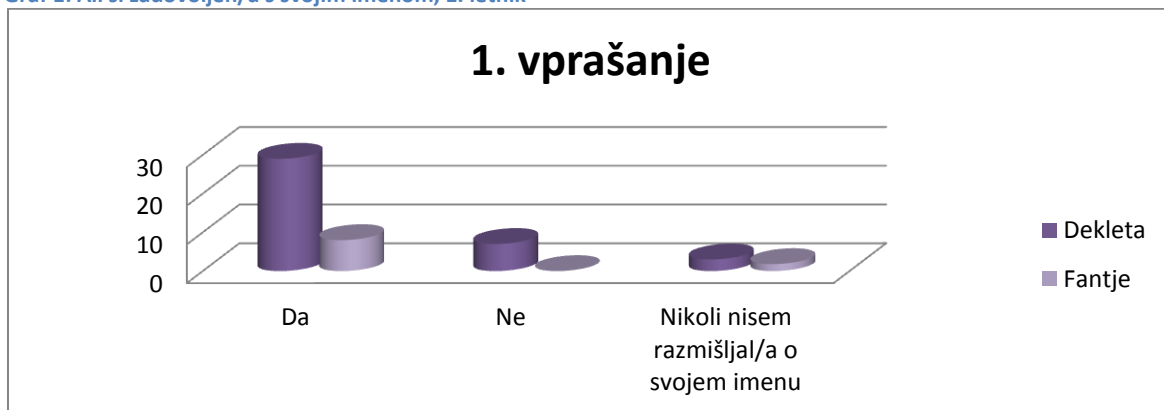

Tabela 1: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	29 (60,4%)	8 (16,6%)
Ne	7 (14,5%)	0 (0%)
Nikoli nisem razmišljal/a o svojem imenu	3 (6,3%)	1 (2,1%)

Graf 2: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

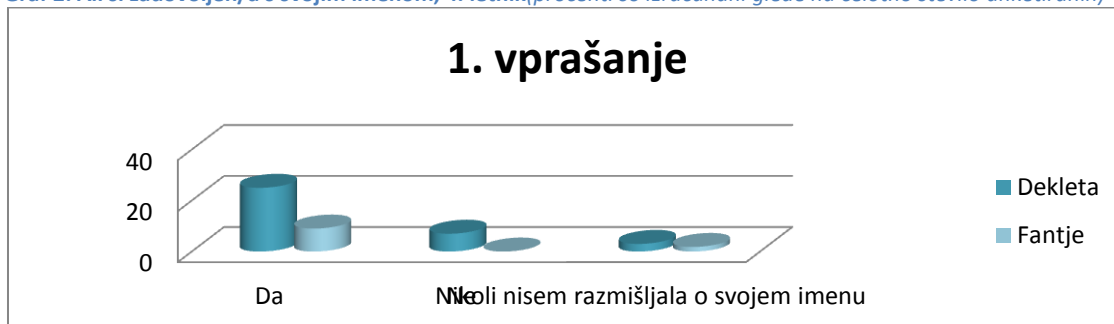

Tabela 2: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom, 4. letnik

	Dekleta	Fantje
Da	25 (55,5%)	9 (20%)
Ne	7 (15,5%)	0 (0%)
Nikoli nisem razmišljal/a o svojem imenu	3 (6,6%)	1 (2,2%)

Graf 3: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena, 1. letnik

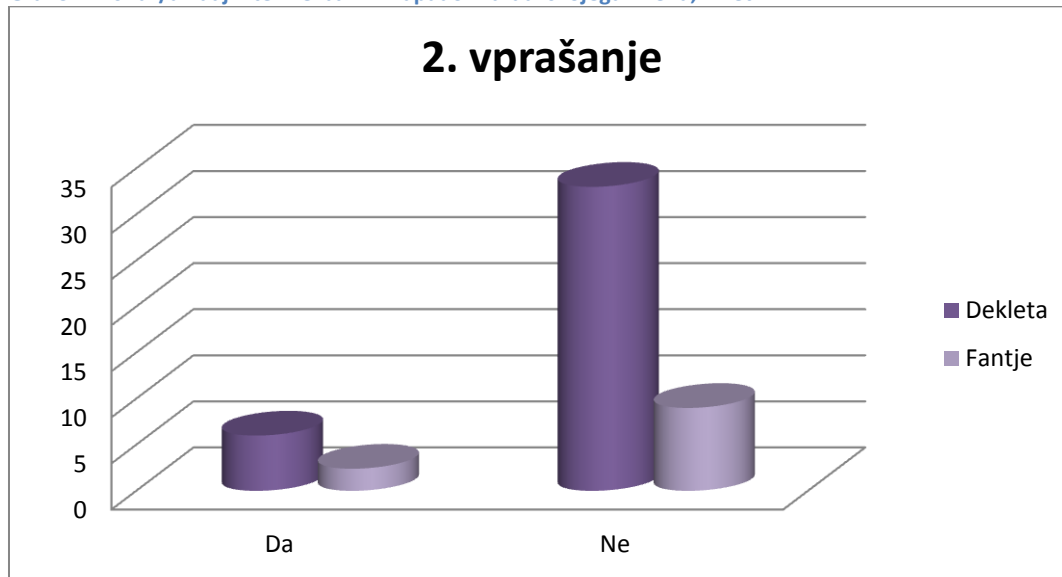

Tabela 3: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	6 (12,5%)	0 (0%)
Ne	33 (68,7%)	9 (18,7%)

Graf 4: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena, 4. letni

Tabela 4: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	2 (4,4%)	1 (2,2%)
Ne	33 (73,3%)	9 (20%)

Graf 5: Ali si želiš ime spremeniti, 1. letnik

Tabela 5: Ali si želiš ime spremeniti, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	6 (12,5%)	1 (2,1%)
Ne	33 (68,7%)	8 (16,6%)

Graf 6: Ali si želiš ime spremeniti, 4. letnik

Tabela 6: Ali si želiš ime spremeniti, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	4 (8,8%)	0 (0%)
Ne	31 (68,8%)	10 (22,2%)

Graf 7: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime, 1. letnik

Tabela 7: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	36 (75%)	9 (18,7%)
Ne	3 (6,2%)	0 (0%)

Graf 8: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime, 4. Letnik

Tabela 8: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	30 (66,6%)	7 (15,5%)
Ne	5 (11,1%)	3 (6,6%)

Graf 9: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben, 1. letnik

Tabela 9: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	19 (39,6%)	4 (8,3%)
Ne	20 (41,6%)	5 (10,4%)

Graf 10: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben, 4. letnik

Tabela 10: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	7 (15,5%)	5 (11,1%)
Ne	28 (58,3%)	5 (11,1%)

Graf 11: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis, 1. letnik

Tabela 11: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis? Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	22 (45,8%)	7 (14,6%)
Ne	17 (35,4%)	2 (4,2%)

Graf 12: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis, 4. letniki

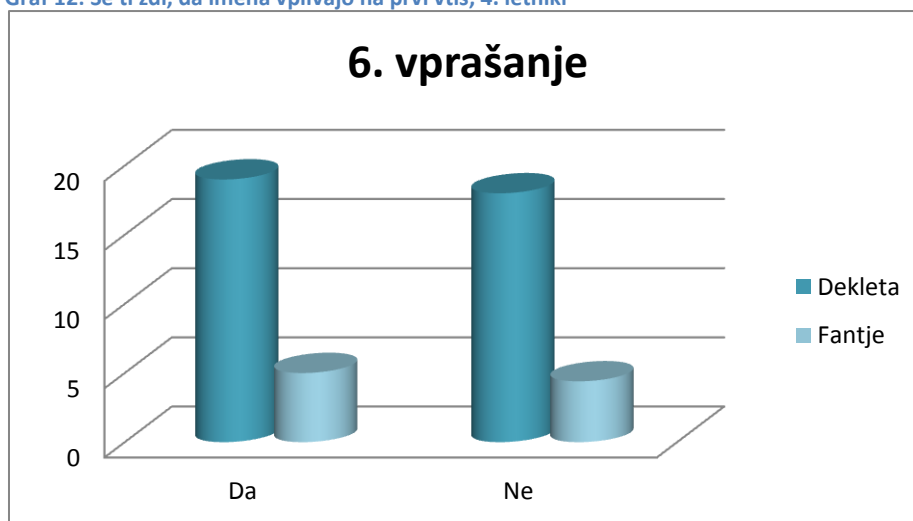

Tabela 12: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	19 (42,2%)	5 (11,1%)
Ne	18 (37,5%)	5 (11,1%)

Graf 13: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok, 1. letnik

Tabela 13: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok, 1. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	27 (56,2%)	3 (6,2%)
Ne	12 (25%)	6 (12,5%)

Graf 14: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok, 4. letnik

Tabela 14: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok, 4. letnik (procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Da	26 (57,7%)	7 (15,5%)
Ne	9 (13,3%)	3 (6,6%)

Graf 15: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena', 1. letnik

Tabela 15: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena', 1.letnik(procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Imena so mi všeč	28 (58,3%)	3 (6,25%)
Imena mi niso všeč	8 (8,3%)	3 (6,25%)
Drugo	3 (6,25%)	3 (6,25%)

Graf 16: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena', 4. letnik

Tabela 16: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena', 4. letnik(procenti so izračunani glede na celotno število anketiranih)

	Dekleta	Fantje
Imena so mi všeč	12 (26,6%)	1 (2,2%)
Imena mi niso všeč	13 (28,8%)	8 (17,7%)
Drugo	10 (22,2%)	1 (2,2%)

4.2 Komentar anket za dijake različne starosti

Eden naših namenov je bil preučiti razlike med dijaki različne starosti, zato smo primerjale rezultate ankete prvih in četrth letnikov. Prišle smo do ugotovitve, da je več dijakov četrtega letnika zadovoljnih s svojim imenom. Sklepamo, da je to posledica drugačnega dojemanja sveta in samega sebe. Starejši dijaki, so svojo osebnost že bolj izoblikovali kot mlajši. Poleg tega jih je večina že prešla obdobje najstništva in s tem tudi obdobje iskanja ter razumevanja samega sebe.

Razlik med številom dijakov različne starosti, ki so že bili žrtve verbalnih napadov zaradi imena ni. Ne glede na starost skoraj nihče še ni bil žrtev tovrstnih napadov. Res je, da pri vzorcu nismo našle imena, ki so naši kulturi oziroma državi manj znana in smo mnenja, da bi pri vzorcu dijakov, ki bi vključeval tudi takšna imena našle drugačne rezultate.

Prav tako ni drastičnih razlik med številom dijakov različne starosti, ki bi si radi spremenili ime oziroma tistih, ki si ga raje ne bi. Seveda je večje število tistih, ki bi raje obdržalo zdajšnje ime, obstaja pa mala razlika med tistimi, ki bi si ga radi spremenili v prvem in četrtem letniku. Več mlajših dijakov, natančneje dijakinj, bi si spremenilo ime. Menimo, da je faktor, ki vpliva na to prav tako obdobje najstništva in iskanja samega sebe. Znano je, da so mlajši pod večjim vplivom medijev oziroma sveta slavnih, se po njih tudi zgledujejo in želijo imeti podobna imena kot njihovi idoli. Manjši faktor, ki lahko prav tako vpliva je sama želja po uporništvu oziroma želja po lastni izbiri. Dijaki prvega letnika želijo v sklopu odraščanja zunanjemu svetu dokazati, da sami najbolje odločajo o sebi in svojih dejanjih. To se lahko pokaže tudi v želji po spremembi imena.

Malce nas je presenetilo dejstvo, da več mlajših dijakov uporablja svoje pravo ime na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u). Še bolj pa nas je presenetila ugotovitev, da so pri starejših ravno fantje tisti, ki ne uporabljajo svojega pravega imena, medtem ko ga pri mlajših uporabljajo vsi. Korektnih dejavnikov, ki bi na to vplivali kljub premišljevanju nismo našle.

Prav tako, pri vprašanju pomembnosti izvora imena prevladuje količina mlajših, ki jim je izvor njihovega imena pomemben. Najverjetneje se lahko v tem primeru ponovno obrnemo na prehod v obdobje najstništva v katerem vsakega zanima čisto vse o njih samih. Lahko pa povežemo ugotovitve teoretičnega dela z samo anketo in povzamemo ugotovitev, da so se ljudje z izvorom imena bolj ukvarjali včasih.

Izid razmerja odgovorov pri naslednjem vprašanju (Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis?) nas ni presenetil. Sicer je res, da dijaki obeh starosti menijo, da ima ime velik vpliv na prvi vtis, še vedno pa je večji odstotek tistih mlajših, ki so takšnega mnenja. Dejstvo je, da si ljudje venomer ustvarjamo prve vtise in da so le ti zelo pomembni pri nadaljnjem odnosu do ljudi, ki jih spoznamo. Imena, ki so nam manj blizu nas večino odbijajo in si o nosilcih takšnih imen ustvarimo napačno predstavo, ter tako novim poznanstvom ne damo možnosti. Če pogledamo to iz druge perspektive, lahko ime pusti tudi dober prvi vtis. Menimo, da so imena iz sveta slavnih oziroma v večini angleška imena mladim zelo blizu. Vemo, da je večina mladih

navdušena, če slišijo, da ima nekdo npr. angleško/ameriško ime, saj to takoj povežejo z njihovim izvorom in to v njih vzbudi zanimanje.

Ko smo dijakom postavile vprašanje, če so že kdaj razmišljali o imenih svojih otrok, smo pričakovale več pozitivnih odgovorov iz strani starejših dijakov, čemur je tudi bilo tako. Pri tem izidu se lahko obrnemo na večjo zrelost dijakov četrtih letnikov. Le ti so bližje z resnimi zvezami s svojimi partnerji torej tudi načrtovanju družine. Res pa je tudi, da imajo dijaki obeh starosti, ki o tem še niso razmišljali več kot dovolj časa za razmislek.

Pri zadnjem vprašanju o sodobnih imenih močno prevladuje pozitiven odnos iz strani deklet prvih letnikov. Menimo, da se lahko znova obrnemo na vnos tujih in unikatnih imen v naš jezik oziroma nasplošno po svetu. Kot smo ugotovile že prej to očitno bolj vpliva na dekleta nižje starosti.

4.3 Analiza skupnih rezultatov

Odločile smo se tudi za analizo skupnih rezultatov vseh anketiranih in razliko med razmišljanjem obeh spolov.

Graf 17: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom?

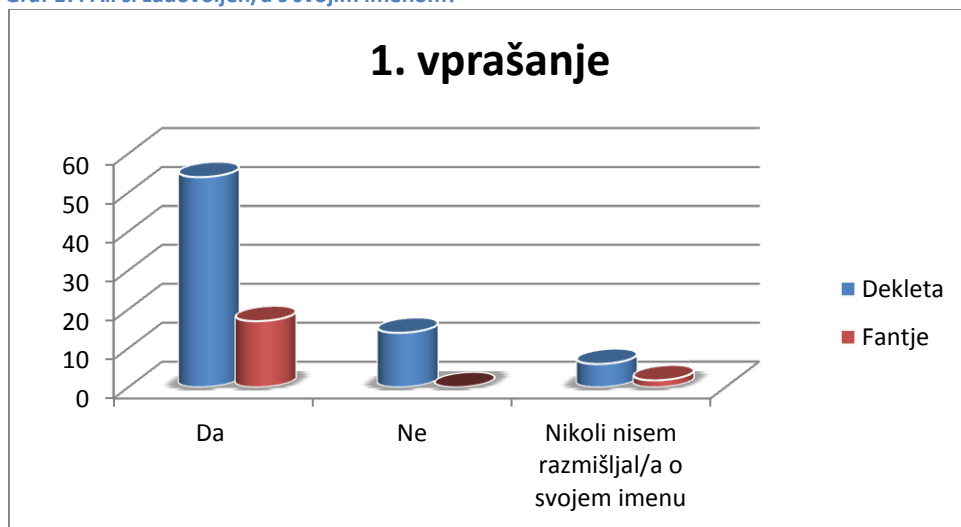

Tabela 17: Ali si zadovoljen/a s svojim imenom?

	Dekleta	Fantje
Da	54 (58,1%)	17 (18,3%)
Ne	14 (15,1%)	0 (0%)
Nikoli nisem razmišljal/a o svojem imenu	6 (6,4%)	2 (2,1%)

Graf 18: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena?

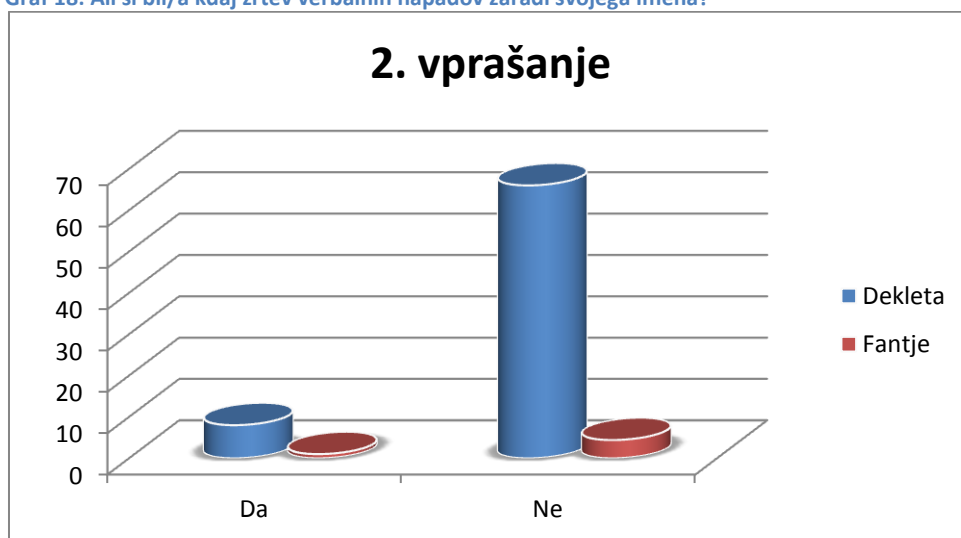

Tabela 18: Ali si bil/a kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena?

	Dekleta	Fantje
Da	8 (8,6%)	1 (1,1%)
Ne	66 (70,9%)	18 (19,3%)

Graf 19: Ali si želiš ime spremeniti?

Tabela 19: Ali si želiš ime spremeniti?

	Dekleta	Fantje
Da	10 (10,7%)	1 (1,1%)
Ne	64 (68,8%)	18 (19,3%)

Graf 20: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime?

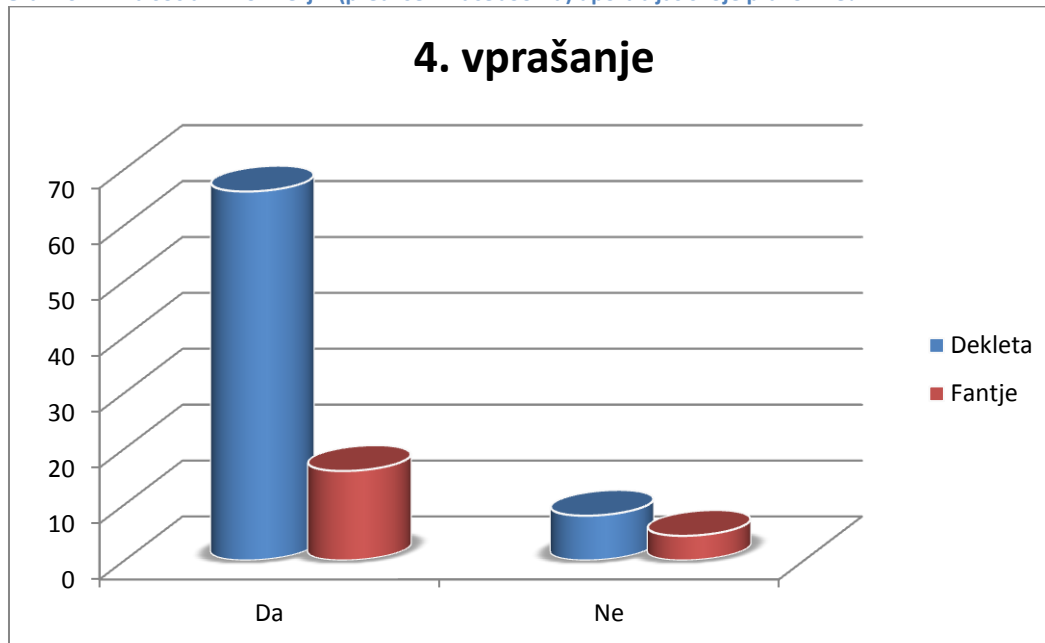

Tabela 20: Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime?

	Dekleta	Fantje
Da	66 (70,9%)	16 (17,2%)
Ne	8 (8,6%)	3 (3,2%)

Graf 21: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben?

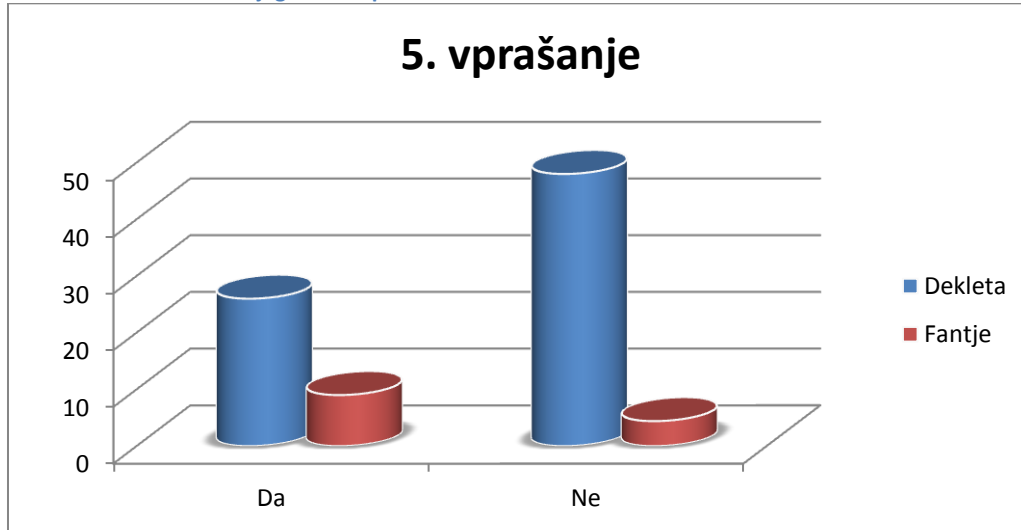

Tabela 21: Se ti zdi izvor tvojega imena pomemben?

	Dekleta	Fantje
Da	26 (27,9%)	9 (9,7%)
Ne	48 (51,6%)	10 (10,7%)

Graf 22: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis?

Tabela 22: Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis?

	Dekleta	Fantje
Da	41 (44,1%)	12 (12,9%)
Ne	35 (37,6%)	7 (7,5%)

Graf 23: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok?

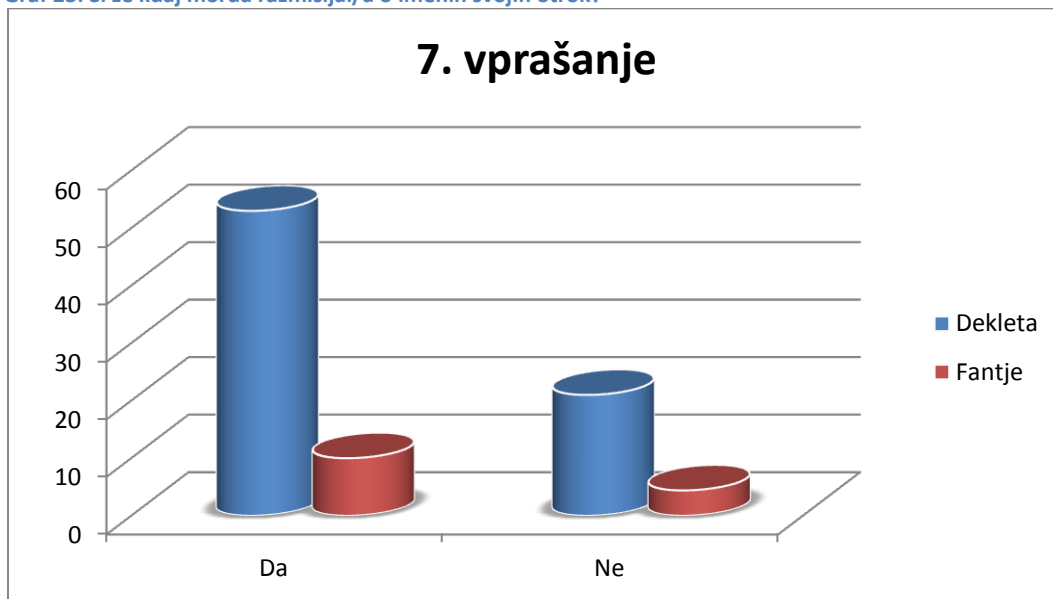

Tabela 23: Si že kdaj morda razmišljal/a o imenih svojih otrok?

	Dekleta	Fantje
Da	53 (56,9%)	10 (10,7%)
Ne	21 (22,6%)	9 (9,7%)

Graf 24: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena'?

Tabela 24: Kakšna se ti zdijo 'sodobna imena'?

	Dekleta	Fantje
Imena so mi všeč	40 (43,0%)	4 (4,3%)
Imena mi niso všeč	21 (22,6%)	11 (11,8%)
Drugo	13 (13,9%)	4 (4,3%)

4.4 Komentar skupnih rezultatov

Kot smo pričakovale, je večina mladostnikov zadovoljnih s svojim imenom, kar je lahko posledica tega, da so sami sebe in svoje lastnosti že sprejeli. Verjetno je odstotek teh odgovorov odvisen tudi od tega, da se vsi mladostniki s svojim imenom že popolnoma identificirajo in si ne predstavljajo, kako bi bilo, če bi bili poimenovani drugače. Takšen odziv prihaja s strani fantov in deklet.

Preseneča nas nizek odstotek ljudi, ki o svojem imenu še nikoli niso razmišljali, saj smo pričakovale, da bo le ta večji. Res pa je, da je to možnost odgovora izbralo več deklet. Dejavniki, ki vplivajo na to, so morda prezaposlenost z drugimi stvarmi v njihovem razvoju, ali pa imena preprosto nikoli niso videli kot nekaj, čemur bi morali nameniti razmislek.

Ker smo anketni vprašalnik razdelile mladim, ki imajo v veliki večini imena, ki so nam blizu, so bili rezultati vprašanja, če so kdaj bili žrtev verbalnih napadov zaradi imena, pričakovani. 90,2% mladih zaradi svojega imena nikoli ni bila žrtev verbalnih napadov, na kar v večini vplivajo njihova imena, ki so naši kulturi bližje. Morda se lahko zanesemo tudi na zrelost ostalih mladih, ki zaradi takšne stvari drugih ne bi verbalno zlorabljali. Izpostaviti moramo dejstvo, da smo mnenja, če bi anketni vprašalnik izpolnilo več mladih z naši kulturi neznanim imenom, bi bili rezultati drugačni.

Ponovno lahko rečemo, da so bili rezultati naslednjega vprašanja pričakovani. 88,1% mladih si imena ne bi spremenilo, na kar verjetno vplivajo enaki dejavniki, kot na zakaj jih je večina s svojim imenom zadovoljnih. Presenetilo nas je dejstvo, da si nekaj mladih klub nezadovoljstvu z imenom, le tega ne bi spremenili. Večji delež tistih, ki bi si ga spremenili, je deklet. Najpogostejši razlog za spremembo je bil, da jim ime preprosto ni všeč.

Kot smo predpostavile že v hipotezah, večina mladih uporablja svoje pravo ime na socialnih omrežjih. Več tistih, ki ga ne, je deklet (8,6%). Seveda je najboljša identifikacija s svojim pravim imenom, česar se očitno zaveda tudi večina mladih.

Malce nas je presenetil rezultat petega vprašanja, kjer je skoraj enako število fantov, ki jim je izvor imena pomemben in tistih, ki jim ni. Pričakovale smo, da večini fantov izvor ne bo pomemben. Malo drugače je pri dekletih, kjer prevladuje odgovor, da jih izvor imena ne zanima oziroma jim ni pomemben. Z intervjujem, ki smo ga opravile, smo izvedele, da je imel izvor imena v preteklosti veliko vrednost. Z anketo pa smo ugotovile, da dandanes temu ni več tako.

Več kot polovica anketiranih meni, da ime vpliva na prvi vtis, kar smo predvidevale tudi pri postavljanju hipotez. Če iz že prej omenjenih razlogov za to, ponovimo bistvene, lahko rečemo, da mladi z naši deželi oz. kulturi neznanim imenom težje naredijo dober prvi vtis. Temu lahko nasprotujejo angleška/ameriška imena, ki imajo v današnji družbi mladih precej večji pomen.

67,6% anketiranih mladih je o imenih svojih otrok že razmišljalo. Mislimo, da to na nek način potrjuje njihovo zrelost, predvsem pa neučakano pričakovanje odraslega življenja in načrtovanja družine.

Precej blizu sta si deleža mladih, ki so jim "sodobna imena" všeč in tistih, ki jim niso všeč. Za ta izid nismo našle konkretnih dejavnikov, ki na takšno odločitev vplivajo, saj menimo, da je to zgolj stvar okusa.

5. Zaključek

5.1 Ovrednotenje zastavljenih hipotez

Raziskovanje imen je bilo zelo zahtevno, ker je literature na to temo zelo malo. Večji del smo opravile kar same in zato lahko na podlagi anketnega vprašalnika, intervjuja in znanja potrdimo ali ovržemo na začetku sestavljene hipoteze.

 Prvo hipotezo, torej da vsaj polovica mladih skoraj nikoli ne razmišlja o svojem imenu, lahko na podlagi anketnega vprašalnika ovržemo. To smo dokazale s prvim vprašanjem, na katerega je le 8,5% anketiranih odgovorilo, da o svojem imenu še niso razmišljali. Menimo, da bi bili rezultati drugačni, če bi anketirali dijake osnovnih šol. Anketirale smo namreč dijake, ki so v fazi najstništva in tako tudi spoznavanja samega sebe. Kot smo pri teoretičnem delu ugotovile, se v tem obdobju velikokrat vprašamo kdo sploh smo. Prav tako skušamo sebe čim bolj sprejeti, hkrati pa ugajati družbi in sovrstnikom. K razlagi lahko dodamo tudi mnenje gospoda Torkarja, ki pravi, da mladi vsekakor razmišljamo o svojem imenu razlog za to pa naj bi se skrival v naši liberalni zakonodaji in naši sproščenosti pri spreminjanju imena.

 Z anketnim vprašalnikom smo ugotovile, da je kar 76,4% vseh vprašanih zadovoljnih s svojim imenom, kar pa pomeni, da je tudi naša hipoteza popolnoma pravilna. Že pri razlagi tega vprašanja pri anketi smo napisale, da gre torej za mladostnike, ki so sebe in svojo identiteto že dodobra spoznali. Zopet si upamo trditi, da bi bil procent zadovoljnih manjši, če bi anketirale ali osnovnošolce ali pa mlade, ki nimajo ravno običajnega imena. Našo hipotezo smo potrdile.

 V tretjo hipotezo smo ob začetku raziskovalne naloge še najbolj verjele. Predpostavile smo, da je ime bolj pomembno dekletom in nekako podcenjevale fante. Res je, da je le nekaj deklet takšnih, ki niso zadovoljne s svojim imenom, kar pa pomeni, da jim je ime pomembno. Nezadovoljnih fantov sicer nismo našle, so nas pa presenetili pri vprašanju, če se jim zdi izvor njihovega imena pomemben, kjer jih je slaba polovica odgovorila z da in polovica z ne. Malce drugače je pri dekletih, kjer prevladuje odgovor, da jih izvor imena ne zanima oziroma jim ni pomemben. Če se nam torej sam izvor imena zdi pomemben, se nam tudi samo ime zdi pomembno. Priznamo, fantje so nas s svojo zrelostjo presenetili tudi pri odgovoru kjer jih je skoraj polovica potrdila, da so o imenih svojih otrok že razmišljali, zato bomo tretjo hipotezo ovrgle. O imenu res morda bolj razmišljajo dekleta, pomembno pa je tako dekletom kot tudi fantom.

 S četrto hipotezo smo predvidele, da imena vplivajo na vključevanje v družbo. Večina deklet kot tudi fantov se je pri vprašanju, če ime vpliva na prvi vtis, odločila za odgovor da. Zopet se lahko obrnemo na intervju z imenoslovcem gospodom Torkarjem, ki nam je razložil, da je ime včasih močno vplivalo na vključevanje v družbo. Imena kot so Eva, Suzana in David, so nosili nezakonski otroci in bili s tem večno zaznamovani. Koroški Slovenci še danes neradi dajejo izrazito slovenska imena, da ne bi prišlo do nesprejemanja v drugih

kulturah in državah med tem ko so tržaški in goriški Slovenci bolj svobodni pri izbiri imen. Zopet lahko potrdimo, da je pomembnost imena padla, vseeno pa lahko na podlagi pridobljenih podatkov četrto hipotezo potrdimo.

✓ Tekom raziskovanja se je potrdila peta hipoteza ki pravi, da mladi na socialnih omrežjih uporabljajo pravo ime. Vemo, da danes socialna omrežja kot so Facebook, Twitter in druga ne predstavljajo le zabave ampak včasih tudi bolj poslovni svet. Pravo ime na takšnih profilih omogoča lažje iskanje določenih posameznikov, hkrati pa predstavlja tudi veliko odgovornost, saj vemo, da nas bo vse kar se bo pojavilo na naših profilih, zaznamovalo tudi v resničnem življenju. Zopet se sklicujemo na zrelost dijakov, ki jim je zgoraj napisano že več kot jasno. Peta hipoteza je torej potrjena.

✓ Z zadnjo, šesto hipotezo, smo se dotaknile spremembe imena in trdile, da o spremembi razmišljajo predvsem mlajši. To smo predvidevale predvsem zato, ker vemo, da so mlajši še vedno v fazi uporništva prav tako pa so bolj podvrženi njihovim idolom, katerim želijo biti čim bolj podobni. Naša hipoteza je bila sicer z zelo majhno razliko potrjena, smo pa prepričane, da bi bila razlika večja, če bi anketirale še mlajše dijake.

6. Viri in literatura

Curk J., Dogša I., Kompare A., Stražišar M., Vec T. 2008. *Uvod v psihologijo*, Učbenik za psihologijo v 2. letniku gimnazijskega in srednje tehniškega oz. strokovnega izobraževanja. Ljubljana: DZS.

Grabner-Haider A., Krašovec J., Juhant J., Lamut V., Urbanija M. 1984. *Biblični leksikon*. Celje: Mohorjeva družba.

Javornik, Marjan. 1987. *Enciklopedija Slovenije*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Keber, Janez. 2004. *Leksikon imen*. Celje: Mohorjeva družba.

Lenarčič, Simon. 2012. *Vse o imenih v Sloveniji*. Ljubljana: Modrijan.

Elektronski viri:

Elektronska pošta, Silvo Torkar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, ZRC SAZU, 11.3. 2014

Adamič, Lojze. *Kako vam je ime?* <file:///C:/Users/Uporabnik/Downloads/URN-NBN-SI-doc-3JSW1BSA.pdf> , 20.2.2014

Definicija osebnega imena, http://sl.wikipedia.org/wiki/Osebno_ime , 20.2.2014

Slovar slovenskega knjižnega jezika, http://bos.zrc-sazu.si/cgi/a03.exe?name=sskj_testa&expression=ime&hs=1, 22.2.2014

Zakonodaja.com, <https://zakonodaja.com/zakon/zoi-1/2-clen-pojem-osebnega-imen>, 22.2.2014

Slovensko Rodoslovno društvo, <http://rodoslovje.si/index.php/sl/domov/16-drevesa/137-osebna-imen>-in-njihovi-dodatki-v-luci-slovenskega-pravopisa-in-zakonodaje , 5.3.2014

RTV SLO, <http://www.rtv slo.si/slovenija/sprememba-imen>-ne-morete-se-preimenovati-v-kar-koli/230231 , 1.3.2014

Zakon o osebnem imenu, http://www2.gov.si/zak/Zak_vel.nsf/0/c12563a400338836c1257109002e6dda?OpenDocument, 25.2. 2014

Žurnal24, <http://www.zurnal24.si/46-evrov-za-novo-ime-clanek-48492>, 3.3.2014

Ministrstvo za notranje zadeve, http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/maticni_register/sprememba_imen/ , 5.3.2014

Vlada Republike Slovenije,
http://www.vlada.si/medijsko_sredisce/porocila_za_javnost/porocilo_za_javnost/article/pojasnilo_v_zvezi_s_spremembo_osebnega_imena_21800/, 14.3.2014

Revija SRP 55/56, <http://www.revijasrp.si/knrevsrp/revsrp55/mirpu55/kakov55.htm>,
22.2.2014

Statistični urad Republike Slovenije, najpogostejša imena po spolu
http://www.stat.si/imena_top_imena_spol.asp, 5.3.2014

Statistični urad Republike Slovenije, Baza rojstnih imen in priimkov,
<http://www.stat.si/imena.asp>, 5.3

Inštitut za razvoj človeških virov, <http://www.psihoterapija-ordinacija.si/sl/osebnost-in-odnosi/kaj-je-osebnost.html>, 10.3.2014

Telefon za otroke in mladostnike Tom, <http://www.e-tom.si teme/mladostnistvo/o-mladostnistvu>, 10.3.2014

Priloga 1- Anketni vprašalnik

VPRAŠALNIK *Imena in njihovo sprejemanje*

Tvoje ime: _____

Spol: M / Ž

Šola, ki jo obiskuješ: _____

*zapiši tudi program, ki ga obiskuješ

Pozdravljeni! Smo dijakinje 2. letnika Gimnazije Celje - Center, Lara, Tinkara in Eva. Odločile smo se, da se malce bolj posvetimo stvari, ki nas spremlja že od začetka našega življenja. Imenom, seveda. Upamo, da boste našo raziskovalno nalogo z naslovom *Imena in naš odnos do njih* popestrili tudi vi. Zato vas prosimo za 5 minut vašega časa, resnosti ter kančka dobre volje.

Za vaše odgovore se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo in vam še naprej želimo čudovit dan!

1. Ali si zadovoljen/a s svojim imenom?

- DA
- NE
- Nikoli nisem razmišljal/a o svojem imenu

2. Ali si bil/bila kdaj žrtev verbalnih napadov zaradi svojega imena?

- DA
- NE

3. Ali si želiš ime spremeniti?

- DA
- NE

*če si odgovoril z DA:

Zakaj? _____

Katero ime bi izbrali če bi se odločili za spremembo? _____

4. Ali na socialnih omrežjih (predvsem Facebook-u) uporabljaš svoje pravo ime?

- DA

- NE

5. Se ti zdi izvor in pomen tvojega imena pomemben?

- DA

- NE

6. Se ti zdi, da imena vplivajo na prvi vtis?

- DA

- NE

7. Si že kdaj morda razmišljal/la o imenih svojih otrok?

- DA

- NE

8. Kakšna se ti zdijo "sodobna imena" npr. Lin, Lilu, Nal, Aria,...

- a) Imena so mi všeč
- b) Imena mi niso všeč
- c) Drugo: _____

